

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön** reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A közügy minden fölő.

Ha a jelek nem csálnak és az a kitarítás, mellyel pártunk a közügyek most lefolyt két napos tanácskozásában részt vett, nem volt muló lelkesedés kifolyása, — pedig szeretjük hinni, hogy nem volt az: úgy akkor nevezetes és jelentős forduloponthoz jutottunk el Szentés közügyei intézésében.

Amít pártunk tagjai közt csendben hónapok óta hirdettünk, hogy a városi képviselőtestületben immár többségre jutottunk számszerint is, csak akarni kell a közgyűlésekre teljes létszámban kimenni és ott érvényesülni: a most lefolyt két napos közgyűlésen minden szavazásnál megnyilatkozott eredménnyel fényes beigazolást nyert és — a közügy érdekéből nagy örömrünkre szolgál konstatálni, ami pártunk erkölcsi sulya tekintetéből megelégedéssel és jóleső büszkeséggel is tölt el bennünket: a tényt, hogy már ezen első — reánk nézve nyertesén végződött erőpróba alkalmával is megmutathattuk, éppen a legfontosabb városi bizottság, — a számonkérőszék tagjainak választásánál, hogy ezt a ma egységében tömör, számban erős, jelentős pártot nem vezetik különleges pártpolitikai célok, egyéni érdekek; hogy nem kíván kizárólagos intézője, teljhatalmú diktátora lenni a közügyek miként való ellátásának és nem zárkózik el ridegen az ellenvélemény, a jogos bírálat elől, sőt helyet ad annak a maga soraiban önként, magajószántából. Bebizonyította ezt a párt akkor, amikor az ellenfél vezetőembereinek mondhatni ugyanolyan számarányban biztosított helyet a város egész ügymenetét ellenőrizni hivatott eme bizottságban, mint a hány taggal abban önmagát is képviselteti.

Helyes, bölcs dolog ez az önuralom, a diadal öröme fölött önkéntelenül is előtörő lelkesedés híveinek ez a józan mérséklése, mert egyfelől bizonyosága ez annak, hogy pártunkban meg van az önfegyelmzés feltétlen kelléke, a nagyfokú értelmiség és erkölcsi erő, másfelől pedig nyílt demonstrálás annak, hogy semmiféle titokzatos makinációkra a párt a maga erkölcsi és számbeli sulyát, a közügyek intézésében soha kizsákmányolni nem akarja és ennek tudatában nem is fél: bevinni a maga erőssége sáncái közé, a munkásságát joggal ellenőrizni hivatott ellenfelet.

Igy kell ennek lenni és ahol a közéletet nem fertőztették meg ala-

csony szenvedélyek és a közszereplők nem rabjai ilyen szenvedélyeknek: így is van ez mindenütt.

Nem kicsinyelni soha az ellenfél erejét, nem követelni senkitől vak megadást, tisztelni az ellenvéleményt, nem félni az ellenőrzést és főleg nem zárkózni el szemmi üdvös, a közzóra hasznos eszme elől pusztán azért, mert az nem főlinék eredt: ezekben van egy párt ereje, ezekkel az erényekkel felfegyverkezve, gyökerezhetik meg idők jártával a közvélemény bizalmában, ezeket soha szem elől nem tévesztve, lehet csak munkássága igazán áldásthozó az általános érdekre, tehát — párttekinet nélkül az összlakosságra.

Nem feltjük a pártot, mellyel szorosán egybe vagyunk forrva, attól, hogy valaha ezekből az erényekből kivetkőzzék; főleg amíg vezetése olyan hivatottak kezeibe van letéve, — amilyenek mai vezető férfiai, akikben a közügy iránt való önzetlen lelkesedés bölcs mérsékléssel, higadtsággal és — még egy elmaradhatatlan jó tulajdonsággal, okos oportünizmussal is párosul.

Ez az oportünizmus, meg az ellenpárt maga túléléséből merített tanulság kioktathat bennünket arra, hogy soha sem szabad túlfeszíteni a pártok között azt az összekötő szálát, mely — ellenvéleményen legyenek bár, multhatatlanul kell, hogy közöttük meglegyen, ha egymás ellen való konok, merev elzárkózással átkai nem akarnak lenni a köz érdekének.

Ideig oráig, talán esztendőkön át is — hiszen példa van előttünk rá — lehetséges az ilyen korlátlan egyeduralom egy vagy más ügyesen vezetett és az egyéni érdekszálakkal jól összebogozott párt részéről: de egyfelől általános jó a közre az ilyen hatalmi túltengésben nyavalygó párt uralmából soha nem származik, másfelől meg mindig arra ingerel az ilyen elbizakodott hatalmi pártidőlyf, hogy megtörjük és megalázzuk, — ami — mert erkölcsi támasztéka az ilyen pártszervezetnek nincsen, — előbb vagy utóbb rendszeren sikerül is.

Nem intés tehát pártunkhoz az a figyelmeztetésünk, hogy okuljon az ellenfél megtörhetetlennek hitt sorai mutatkozó megbomlásán és — ha többségre jut is a városi ügyek vezetésében, — soha hatalmi túlkapásokra ne ragadtassa magát és főleg biztosítsa mindenkorra a tanácskozások komoly méltóságát. Nem, az ilyen intésre itt szükség nincsen, mert ezt a pártot át-

hatja a kötelességtudás és minden egyes tagja átérzi feladata fontosságát, de felelősséggel teljes voltát is és éppen ezért helyezi a közjót, a közügyet minden fölő.

Városi közgyűlés.

(Január 17—18.)

Hogy két napig tartó közgyűlési harcot olyan nem csökkenő érdeklődéssel álljanak meg a pártok, mint a f. hó 17. és 18-án lefolyt városi közgyűlés alkalmakor: ez olyan ritka eseményszámba megy, mely külön is megérdemelne egy ügyes krónikairó színező ecsetjét, mely élénken fesse meg képét.

Sajnos, mi nem rendelkezünk ilyen színező ecsettel; nekünk be kell érnnünk, hogy történeti hűséggel számoljunk be az események lefolyásával és ebben a kötelességteljesítésben nem tántorodunk meg akkor sem, amikor azt tapasztaljuk, hogy a csatavesztes ellenfél fogcsikorgató dühében epeömlésbe esik; mert hát jól tudjuk mi azt, hogy akik diadalalk közepett se voltak képesek magukra öltetni a tiszteesség mezét, azok bizony nem öltöznek át a tisztességbe akkor, mikor epeláz fogja el őket a vesztett esatán való tehetetlen vergődésükben és az ajkukra toluó szennyes tajték újs is bepiszokolná a tisztesség köntösét.

De nem is illenek hozzánk, akik mindig és mindenben a közéleti tisztességet hirdetik és cselekedeteinkben is a szerint éltünk: követni az ellenfél harcmódot, mely — nyertes vagy vesztes legyen, soha nem képes fölülemelkedni a hétköznapi ripókségen.

Magunktartásait az szabja meg, amiket mai vezető cikkünkben elmondunk és a tisztességnek ott megszábotott útjáról nem tévelyedünk le sem az ellenfél gyászvitézei kedvéért, sem a szennyért, — melyben — mikor ezzel mást akarnak elhalmozni — voltaképpen ők fetregenek.

Akiknek jól esik ott a fertőben, hát csak maradjanak ott magukra. Mi megyünk a magunk egyenes útján előre és adjuk ezúttal is a két napos közgyűlés lefolyását, ahogy következik:

Előlk: Lakos Imre dr. polgármester a közgyűlést megnyitva, bejelenti, hogy a tárgysorozat kibocsátása után több — sürgős elintézetést igénylő ügy került, melyeket pótlóan kér a napirendre felvenni.

Miután cím szerint is bejelenti az ügyeket, **Sima Ferenc** szóval fel oyan értelemben, hogy — ha ez ügyeket nem ismerjük lényegükben is, — nem határozhatunk napirendre tűzésük tárgyában sem. Felolvassák hát az aktákat és így kerül mind az ügy napirendre, mely előtt **Káta Pál** Jánosnak két kérdése van a polgármesterhez. Az egyik vonatkozik az árvászekli ügykezelésre és alapját egy felhozott konkrét eset képezi, amelyre mikor **Ónody Károly** úlnök a választ megadja, kiderül, hogy az interpelláló nem is ismeri a kérdésessé tett ügykezelést. A másik szintén lényegtelen dolog és

a polgármester válasza után a közgyűlés napirendre is tért fölőte.

Bejeleni a polgármester, hogy Pólya Ferenc, 25 éves tanárkodása jubileumán a város községének nevében üdvözölte és mert a nevezett tanár a 25 évből 23-at éppen Szentes szolgálatában töltött odaadó buzgalommal, indítványozza, hogy érdemeinek elismerését jegyzőkönyvbe iktassák, ami egyhangú határozattal meg is történt.

Ezután felolvasták az előző intézkedést, mely Pintér Gyulát, miután hivatalos sikasztásért jogerősen vád alá van helyezve, a városi képviselők névjegyzékéből törölte és a soros póttagot képviselőnek behívta. Felolvasták az alispán erre vonatkozó leiratát és a jogerős vád alá helyező végzést is, minek megtörténtével Sima Ferenc a községi törvényből igyekezett kimagyarázni, hogy a polgármesternek nem volt joga Pintér től, miután az a jog egyedül az igazoló választmányt illeti meg.

A törvény vonatkozó rendelkezései felolvastatván, kitűnt nyomban, hogy Sima azokban nem járatos, mert az igazoló választmány csak vitás esetekben, tehát mint II. fokú fórum dönt az ilyen kérdésekben.

Hogy Rádi János a képviselőségről lemondott és helyébe a soros póttagot hívták be: tudomásul vették.

Bejeleni ezután a polgármester, hogy alispáni határozat folytán Sváb Sándor és Bombberger Lipótné felvették a városi virilisek névjegyzékébe és hogy a nevezettek ennek folytán megbízottakkal képviseltek magukat.

Sima a Ferenc helyteleníté ezt, mert — úgymond — az alispáni határozat nem jogerős és az ellen még fölebbezés is lehet és kell is a közigazgatási bizottsághoz.

Miután a törvény vonatkozó szakaszaiból nyilvánvaló lón, hogy Sima Ferenc ebben sem járatos és hogy igenis, az alispán határozata megfőlebbezhetetlen, — ez okon tudomásul is vették azt, valamint a virilisek megbízottjainak felolvasott jegyzékét is.

Most Pintér Gyula helyét kellett a különböző bizottságokban betölteni, ami a központi választmány kivételével — felállással első szavazások révén történt. Sima Elek jelöltje volt a háztartási szakosztályra Sarkadi Nagy Ferenc, partunké Csúcs Lajos, aki be is lett választva. A pénzügyi bizottságba jött aztán — most már nem is szavazással Albertényi Antal, a jogügyibe Vecseri Sándor dr., az egészségügyibe ifj. Vecseri János, a gyámügyibe Moléc Lajos és a községi iskolaszékbe Balogh János.

A központi választmányba szavazó lapokkal választottak. Bejött Szathmáry Ede II. szótöbbséggel, az ellenzék jelöltje Burian Lajosnál szemben.

A szamonkérőszéki elnökségre szintén Burian Lajos volt az ellenzék jelöltje. Megválasztva — jelentékeny szótöbbséggel Balogh János lett. Tagjai pedig lettek a bizottságnak: Fekete Márton, Biró Elek, Rúzsmolnár Sándor, Szeder János, Kátai Pál János, Kálmán Mihály, Bálint József, Szanthó Dániel, Moléc Lajos és Szoldos Ferenc mérnök.

Jelentés tesz aztán a polgármester arról, hogy az egyidejűleg felolvasott szamonkérőszéki elnöki előterjesztés folytán Szürszabó Nagy Kálmán adópénztáros ellen a fegyelmi eljárás elrendelte, a nevezettet egyáltalán állásától is felfüggesztette; továbbá, hogy a tanács a számára időlegesen Papp László közpénztárost helyettesítette, aki a h. adóügyi tanácsnokságról lemondott; h. adóügyi tanácsnokká pedig Bugyi Antal tanácsai aljegyzőt tette meg időlegesen.

Ez állásra a közgyűlés Bugyi Antalt egyhangulag választotta aztán meg helyettesül és egyúttal — Sima Ferenc felszólalása alapján — fel is mentette őt minden más hivatalos funkció teljesítése alól.

Az adópénztárosságra való helyettesítés nehéz kérdés volt. A polgármesternél egyedül Schleier István jelentkezett ez ál-

lásra, Sima Elek Ersek Zsigmond névét hangoztatták és mert a nevezett két számtiztet egyformán ügyes, kötelességtudó, szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselőnek ismerjük, a kettőnek így szembeállításra kinos helyzetet teremtett.

A megejtett titkos szavazásnál Schleiernek kedvezett a szerencse: 2 szótöbbséggel ő lett adópénztárossá helyettesítve, míg a szintén állásától felfüggesztett Fekete Gábor községi bíról fogalmazó állására egyhangulag Vecseri Sándort helyettesítették.

Az árva-pénztári, alapítványi és alapi pénzeknek, valamint a pénzfőlösegeknek mely pénzintézeteknél leendő elhelyezése tárgyában folyt vitának kinos incidense került.

Felolvasták ugyan az alispáni leiratot, mely a képviselőtestület múlt évi szept. hónapban tartott közgyűlésének azt a határozatát, amely e pénzeket a mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezetnél rendeli elhelyeztetni, hivatalból leendő fölülvizsgálat végett felkéri és addig is végrehajtást felfüggeszté az okon, merthogy a nevezett pénzintézet ellen a székelvudvarhelyi takarékpénztár 4000 forint erejéig végrehajtást vezet, az pedig meg nem engedhető, hogy közpénzek oly pénzintézetnél helyeztessenek el, mely ellen — fizetési kötelezettségei nem teljesítése címén, végrehajtást vezethetnek.

Ez a leirat szemlémórást kinos hatással volt a Sima-part tagjaira, akiket észrevehetően meglepett az ő pénzintézetüknek ilyen anyagú helyzete. A szövetkezet néhány igazgatósági tagja gyűlésen kívül nyilatkozott is, hogy nekik ezekről, az alispáni leirattal érintett dolgokról tudomásuk se volt. És Sima a Ferenc igyekezett lerontani a kinos hatást, kijelentvén, hogy az alispán hivatalosan meggyőződhetik arról, miszerint a hitelszövetkezet ellen nem vezet már senki végrehajtást, sőt nyilatkozatra is akarta rábírnai az alispánt, hogy milyen joggal fűggesztette fel a városi közgyűlés határozatának végrehajtását, mikor azt fölülbírálni csak a várm. törvényhatóság illetékes; — Csató Zsigmond dr. azonban kategórikusan visszautasította a provokálást, kijelentve, hogy az egészen hiába való, mert arra e helyen, mint alispán úgy se fog felelni.

Balogh János helyteleníti azt, hogy az alispánt tekintse a közgyűlésen bárki is Csatóban, aki itt városi képviselő csupán; egyúttal kifejti, hogy az alispánnak különben is, ellenőrző tiszteből folyóan kötelessége volt úgy cselekedni, ahogy tett és ezért bizony első sorban azok tartoznak neki köszönettel, akik a kérdéses közpénzeknek a szövetkezetnél való elhelyezését megszavazta, ezért törvény szerint vagy onilag is felelősek.

Miután Lakos Imre dr. polgármester négy megjegyezte, hogy itt nem az alispáni leirat képezi az ügy merítumát, hanem a törvény rendelkezése, mely szerint teljes vagyoni felelősséggel a képviselőknél, a kérdéses pénzek évről-évre való elhelyezése dolgában névszerint szavazással határozni kötelesek és miután a törvény vonatkozó szakasza is felolvasták, Cicatricis Lajos dr. indítványt tett, hogy e pénzek az évre a Szentesi, Szentes-vidéki és Központi takarékpénztárakban helyeztessenek el.

Balogh János a Csongrád megyei takarékpénztárt is indítványba hozta, majd ettől elállt, míg Temesváry Antal az indítványt magáévé tette; Sima Ferenc pedig azt hozta javaslatba, hogy mind az öt létező pénzintézet közt arányosan osztassanak fel e közpénzek.

Név szerinti szavazásnál a nagy többség Cicatricis indítványja szellemében döntött és mert akkor már délután 1 óra felé járt az idő, elnök a közgyűlést bezárja és a folytatódó tanácskozás idejét másnap délelőtt 9 óra tájra tűzi ki.

Másnap.

Kegyeletesen aktualis indult meg másnap délelőtt 9 órakor a tanácskozás.

Felolvasták a tanács előterjesztését, hogy ez évben, március 15-nek 50 éves fordulóját a szokottnál nagyobb fényvel ünne-

peljük meg, mely ünnepség előkészítésére egy bizottságot kellene kiküldeni.

Az indítvány egyhangú lelkesedéssel elfogadtatván, megválasztották a bizottságot, mire Kis Zsigmond emelkedett szellemű beszédben emlékezett meg az 1848-ki nagy eseményekről és különösen lelkeire kötötte a bizottságnak, hogy az ünnepi alkalommal legyen gondja a szentesi munkaképtelen, elaggott 48-ki honvédekre is.

A nemzeti pantheon ügyében támogatni határozta a nemzeti szövetségnek a törvényhozó testülethez benyújtott kérvényét.

Aztán egy — szinte vég nélkülinek induló vita kerekedett a fölött, hogy miként osszák fel az árvtári tartalékalap belügy-miniszterleg átengedett kamatait a tisztviselők közt, pótvadalomként?

Balogh János ezúttal elfogadja az erre vonatkozó bizottsági javaslatot, a jövőre nézve azonban, hogy soha többé a fölött vita ne lehessen, helyesnek látta, hogy egy 5 tagú — kiküldendő bizottság dolgozzon ki erre vonatkozó végleges tervezetet.

Fekete Márton a javaslatba hozott felosztási tervetben nélkülözi a közgyűlés által tett azt az elvi kijelentést, mely szerint első sorban a legnyomortabb javadalmú alantós tisztviselők fizetése volna e pénzből a megélhetési minimumra felelemelő; Sima Ferenc el se fogadja a javaslatot, mert ő — mint szamonkérőszéki elnök, érdem szerint akar adni a pénzből mindenkinek és így hivatalonként külön kívánja tárgyalni — az illető tisztviselővel erkölcsi vesszőfuttatást rendezve — ki mit kapjon, vagy egyáltalán kapjon-e valamit?

Cicatricis Lajos dr., Szeder János és Balogh János egyformán ellene vannak ennek, míg Kátai Pál János ismétellen ajánlja, hogy ezúttal kivételesen fogadják el a küldöttségi javaslatot. Már-már szavazásra került volna a dolog, mikor Balogh János közvetítő indítványt tett, hogy az ügyet ezúttal vegyék le a napirendről és utalják vissza a bizottsághoz, — amit egyhangulag elfogadtak.

A szentes-vásárhelyi műépítést megelőzőt közigaz. bejárásról szóló jelentést, meg, hogy a város az átkelési szakasz földmunkájához ingyen földet ad a nagyvölgyből, tudomásul vették és némi vita után elhatározták, hogy a műútnak a nagyvölgyet átívelő szakaszánál leendő kihelyesbítését fogják a vármegyétől kérni.

A vasúti remanenciális földék eladása ügyében ezúttal se határozhattak, ellenben jóváhagyták a nagynomási haziföldnek a vármegyétől történt megvételéről szóló szerződést is tudomásul vették, hogy a várm. törvényhatóság is jóváhagyta az adóintési díjak hovatartozása tárgyában hozott városi közgyűlési határozatot.

Ezután kihirdették a társas és bérköcsi szabályrendeletet s a kubikgödörökben való választat joggyakorlása ügyét levették a napirendről, miután azt a bizottság nem készítette elő a tárgyalásra.

Hosszu, már-már élessé váló vita fejlődött ki a fölött: ki képviselje a várost az érmentesítő társulatnál? Balogh János erre törvény szerint csupán a polgármestert mondja hivatottnak, Kátai Pál János Sima Ferencnek akarja a jogot ruházni és maga Sima kétszer felszólal, hogy Szentes érdekei nincsenek kellően képviselve a társulatnál, meg mi minden baj van és volt ott mindég amire Nagy Kovács Gergely találoán szól közbe, hogy hiszen, lelkem galambom maga volt ott a szakaszigazgató, miért nem csinálta jobban?

Szeder János a felhozott vádakkal szemben kifejti, hogy Szentes örülhet, amilyen képvisellete a társulatban, a főigazgató személyében van; mire Fekete Márton tapintatosan mutatott rá arra, hogy mennyire kár az ilyes dolgokat nyilvánosan pertraktálni, mikor azok esetleg másfelől szolgáltatásnak keserűsége okot.

Szavazás útján a nagy többség a polgármesterre bízta a város képviselését s aztán gyors tempóban tárgyalva le a még hátralevő néhány ügyet, a gyűlés délután fél 2-kor bezárult.

Ujdonságok.

Szentes, 1898. január 20.

— **Gazdasági szakelődés.** A f. hó 16-án volt a csongrádmegyei gazd. egyesület által rendezett második gazdasági szakelődés, ezúttal a vármegyei ház nagytermében és örömmel győzött meg bennünket ez az alkalom arról, hogy gazdaközönségünk mind nagyobb érdeklődést tanúsít ezen tanulságos előadások iránt, melyeket így — semmi kétségünk benne — sikerülni fog állandósítani. A szabad előadások sorát ezúttal is vásárhelyi vendég, S á b i á n földmivesszék iskolai tanár nyitotta meg, a szőlőtelepítésről, ültetésről, gondozásról és a szőlő betegségeinek gyógyítási módjairól tartván igen tanulságos és könnyen felfogható szabad értekezést. Utána F á b i á n T ó t h István olvasta fel nagy tárgyismeretre valló értekezését a méh és méhészet történetéről, melynek közlését lapunk mai számában kezdjük meg. A halás közönség lelkesen megéljenzte mindkét előadót. A f. hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órákor ismét lesz gazdasági előadás a vármegyei ház nagytermében. Ezúttal T a r y István várm. aljegyző ismerteti népszerűen a mezőgazdasági törvényt, F á b i á n T ó t h István pedig befejezi értekezését a méhészetéről.

— **Nőegyleti választógyűlés.** A szentesi jótékony nőegylet a f. hó 16-án délután 3 órákor tartotta rendes éves közgyűlését, a vármegyei ház nagytermében. Érdeklődést a gyűlésnek főleg a keretében lefolyt tisztújítás adott, mely új erők kezébe tette le az egyleti ügyek vezetését. Elnökké ugyanis ezúttal B i r ó Elek né urasszonyt, alelnökké pedig Dr. M a t é f f y Ferenc né urasszonyt választották meg, akik bizonyosan odaadó buzgalommal fognak — miként elődeik cselekedtek — azon munkálni, hogy az egylet teljes mértékben megfeleljen emberbaráti céljának.

— **Vasravert káplán.** Ezen a címen újságoztuk — a szegedi lapok nyomán — mi is lapunk legutóbbi számában, hogy Cs a p ó János csongrádi káplánt vasra verve, szuronyok közt kísérték be a szegedi csillagbörtönbe, hol 5 nap fogházat kell ülnie. A »Csongrádi Lap« című lapunk f. évi 2 ik száma azonban tévesnek mondja ezt a hírlélel, melyből mindössze annyi igaz, hogy — miután a nevezett káplán a kapott idézés dacára se jelentkezett büntetése elszöndézésére, — tényleg csendőrfedezet alatt lett bekisérve. Cs a p ó káplánon különben nem először esik meg, hogy olymódon állítsák a törvény elé, mert a derék önmátir éppen mikor a most elszöndézt 5 nap fogházra elítélték, már a tárgyaláson vonakodott megjelenni és akkor is karhatalommal kellett előállítani.

— **Adófizető panasza.** Egy adófizető polgártársunk azzal a panasszal jött hozzánk, hogy a tegnapi nap délelőttjén 4-szer jelent meg adót fizetni a városi adópénztárnál, de kénytelen volt visszafordulni, mert nem találta ott a pénztárost; délután pedig fél 4 órákor — mikor ismét elment a hivatalba — még zárva találta a pénztár ajtaját. Ekkor — így panaszozza — a polgármesterhez ment jelentést tenni, de ott meg a hivatalosok nem bocsátották be, mondván, hogy a polgármester jegyzőkönyvet fogalmaz. Hát ilyen baj van abból, ha két külön pénztár pénztárosi teendőit egy ember kénytelen ellátni. Két helyen egyszerre nem lehet és ennek ó legkevésbé az oka; de a közönség és ez esetben

az adófizető polgártársunk panasza mégis jogosult.

— **Egyleti élet.** A szentesi 48-as Kosuth-kör a f. hó 23-án, vasárnap délután 3 órákor tartja a lakuló és tisztújító közgyűlést a kispactéri háza termében. Az alakulást követően, ugyanaz nap este házavatós társas-lakomát rendeznek a körhelyiségben, melyre a központból, az orsz. függetlenségi part jelesei közül többeket várunk vendégül. U r a y Imre megleghangú levélben tudatta a kör vezetőségével, hogy itt lesz a lakoman.

— **A szociálista kongresszusról.** Hirt adunk róla, hogy a szentesi munkás vezérek egy itt, a f. hó 30-án tartandó országos szociálista munkáskongresszus előkészítésén fáradoznak és hogy annak céljaira a város túl a kurcai tanácskozásterme átengedését kérték a polgármestertől, mely kérelmüket a főkapitány és gazdasági tanácsnoknak adták ki véleményezés végett. A főkapitány — mint értesülünk, kellően megokolt előterjesztést tett ez ügyben és abban nem véleményezi a közgyűlési termet vásár idején a jelzett célra átengedhetőnek. Így tehát aligha lesz a f. hó 30-án Szentesen országos szociálista munkásgyűlés és elesünk egyelőre — az ily gyűlés itt tartásának dicsőségétől.

— **Gazdai fák bálja.** A gazdálkodó ifjak tombolás táncvigalma a f. hó 29-én, vásár szombatján este lesz a Kass-szálló nagy termében. A rendezőség nyáiban szorgoskodik a mulatság sikere érdekében és az érdeklődést tekintve, mely a bál iránt már is mindenfelé mutatkozik, bizonyosra lehet venni, hogy ez a buzgólkodás ezúttal sem esik hiába. A nőket izléses, esinos hivitelit táncrenddel készülnék meglepni, mely együk kellesse emléke lesz a mulatságnak; az úton pedig felkerik a családokat, különösen a nőket, hogy a tombolajátékokhoz nyerepménytárgyakat sziveskedjenek adományozni és azokat a bál napjáig — naponta délelőtt 10—12 óra közt a gazd. egyesület helyiségébe elküldeni, hol az egyleti szolgálatviszi. Az így begyűlt nyerepménytárgyak vételét nyilvánosan fogják nyugtázni és megköszönni.

— **Gyűlösköztör.** Sívák József kosáronással foglalkozó csongrádi parasztlégény, a fölött való haragjában, hogy István öcsése tőle a fonáshoz szükséges fűzesszőket elvette, pisztollyal agyonlőtte az öcsészt. Szívák önként jelentkezett a csongrádi járásbírósnál, ahol letartóztatták.

— **Hangverseny és bál.** Igen sikerült hangversenyt rendezett az ipartestület, a f. hó 16-án, készítenő testületi zászloja javára, a saját háza nagytermében. A gazdag és változatos műsor minden egyes számat lelkesen fogadta a termet egészen betöltő közönség és különösen K ö r t v é l y o s y Berta kisasszony meg R á c z Zsigmond monológjai. B a l á z s o v i c s Norbert felolvasása és a B e n k e Sándorné, O r o s z Juliska, R á c z Zsigmond és K o r s ó s T ó t h Sándor által énekel magánkar aratnak zajos, megérdemelt tapsokat. Hangverseny után tanc volt kiváló-kiviradtig.

— **Vásár.** O-Pécskán a f. hó 29-én, 30-án és 31-én lesz az idei téli országos vásár megtartva, tehát egy időre esik a mi országos vásárrunkkal. Vésztmenet helyekről mindkét vásárra szabad a sertesfelhajtás.

— **Fogorvos.** K o v á c s J. Budapestről, aki már 3-ik hete idős Szentesen és akit közönségünk megbízható szolidaritásról előnyösen ismer, még csak rövid ideig marad ezúttal körünkben, miért is nem ajánlhatjuk eléggé a fogbajokban szenvedőknek, hogy a nevezett fogorvost, aki foglombolásokat ügyesen végez és teljes fogbetéteket is készít, mielőbb keressék fel lakásán, a kaszinóval szemben levő Wellisch Vilmos-féle házban.

Menyasszonyruha-selyem 65 krtól,

14 ftt 65 krtól méterenként — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 ftt 65 krtól méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogynászoknak postabé és vámentesen,** valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárat (os. és k. udvari szállító) Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcha kétszeres levélbéllyel ragasztandó.

Irodalom.

A »**Vasárnapi Ujság**« január 16-iki száma 30 képpel a következő tartalommal jelent meg: — Az állami számvevőszék új alelnöke (Darday Sándor arcképe). — Költemények: »Régi kertünkben.« Ifj. Szász Károlytól; »Az orvos tévedt.« Zsoldos Jenőtől. — Följegyzések az 1848/49-iki magyar szabadságharcból. Egy tábori honvédtisztől (képpel). — Regénytár: »Hányan vagyunk még?« Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Goró Lajos rajzaival). — Híres asszonyok: »Mária Antoinette« (képpel). — »A francia zászló.« Verne Gyula új regénye, franciából fordította Gaál Mózes (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — »A kínai katonák.« Eredeti levél Khinából dr. Cholnoky Jenőtől (képpel eredeti kínai fényképfelvételek után). — »Baró Vay Miklós emlékiratairól: Öt hét az Új-épületben.« — »A nagybányai festők kiállítás.« (képpel Csók István, Thorma, Ferenc, Grünwald Béla és Glatz Oszkár festményei után). — »Orosz életrajzok: A falusi tanító.« — »Deák Ferenc beszéde Percel Mór leányának elhunytá alkalmakor« (Könyi Manó új könyvéből). — »Elégíthetetlen hazák« (képpel). — »Baba« című új operettéből« (képpel a Népszínház jan. 13-iki előadásáról). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

»A Vasárnapi Ujság« előfizeti ára negydedévre 2 ftt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 ftt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 ftt 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

A méhészet története.

Irta: s a csongrádmegyei gazdasági egylet által, Szentesen rendezett téli lanfolyam 2-ik előadásán felolvasta: Fábrián Tóth István.

Előadásom tárgyát a méhészet és a vele való foglalkozást: a méhészetet választottam. Mielőtt azonban a méhészet gyakorlati oldalának megvilágításához fognék, engedje meg a tisztelt közönség, hogy a méhészet történetéből — bár röviden — elmondjak egyet-mást.

A méh, bár a hasonlajtól lények közt legkisebb a gazdaságban s bar sokan kicsinyelik a vele való foglalkozást: mégis méltó arra, hogy a teremtés koronája: az ember foglalkozzék vele. Nemcsak azért, mert a kevés munka jutalmával több-kevesebb hasznót hajt; hanem azért is, mert ha megfigyeljük odaadó munkásságukat, utólréhetetlen szorgalmukat a táplálékgyűjtésben, bánatolisan kifejtődött építészeti tehetségeiket, melylyel a sejt-építést mértani pontossággal végzik, tisztaság iránti érzékeiket, gondoskodásukat a jövőt illetően s végül azt a megalázó gyöngödséget s ápolást, melyet az anyaméhel szemben kifejteneik: bizony sokszor megszégyenülve érezzük magunkat eme csodás kis rovarokkal szemben.

A méhészet a földtekén majdnem oly régi mint az emberiség s már a történelem előtti időkben, mielőtt az emberek rendezett társadalomban éltek s rendezettebb gazdálkodást folytattak volna, — kezdték a méhet házikézé alá venni. Annyi bizonyos, hogy a történelem kezdetén mar ott találjuk a méhet az ember háztartásában és pedig úgy a meleg, mint a hidegebb éghajlat alatt. Jelelül: délen az ó-egyiptomi és assyri hieroglyphéken, a berlini császári gyűjteményben őrzött papirosokon és az iras legrégebb

példányain találkoznak méhekkel; tehát sok ezer évvel visszamenőleg. Bele vannak szöve az indus hitregékbe, a pogány mythosba; benne van Zoroasternek mintegy 3000 évvel ezelőtt írott könyvében; megvannak örökítve cimereken, jelvényeken, okiratokon és élnek embremlékezet óta a közmondásokban és példabeszédekben is. Sőt Magó, Karthago uralkodója mintegy 2500 évvel ezelőtt phoeniciai nyelven már egy méhészeti munkát is írt, a mely később latin és görög nyelvre is lefordított. — A svájci cölöpmények közötti miocén rétegekben pedig külvil méhet találtak, mely nemcsak azt bizonyítja, hogy több ezer évvel ezelőtt Európában is voltak méhek, hanem hogy azok már az ember háztartásában is szerepeltek.

Tudjuk, hogy Mózes Izrael fia előtt Palestinát — az igéret földét — mint tejjel és mézzel folyó országot írta le. Ez — egyebektől eltekintve — azt is bizonyítja, hogy már akkor Palestinában kiterjedt méhészetet üztek. Egyesek méhészkedéséről azonban csak jóval későbbi időből tudunk valamit; így például a már említett Magó, ki 2500 évvel ezelőtt méhészkedett s a római Aristomachus ki 58 évig méhészkedett egy folyóban, Agrius pedig a méhekben találta minden gyönyörűségét 1850 évvel ez előtt.

A keresztény vallás keletkezésétől kezdve már nemcsak hogy előkelő helyet foglaltak el a méhek, mert mézük keresztele szent Jánosnak és Jézusnak is táplálékul szolgált, hanem követők, — különösen a remeté és zarádk háztartásának mintegy kiegészítő részét képezte a méhészet. A keresztény vallás terjedésével a méhészet is lépésről-lépésre terjedt és rendszeresebben üzített, már csak azért is, mert az oltáron használt gyertyák viaszból készítették, a méz pedig különösen bójtben — a népnek táplálékul szolgált.

Házunkban a Duna mellékén lakó thrákok már 2500 évvel ezelőtt foglalkoztak méh tenyésztéssel. Midőn pedig a magyarok e hont elfoglalták, a méh tenyésztés az egész országban otthonos volt. Erősebb lendület azonban itt is a keresztény vallás behozatalával vett a már előbb említett oknál fogva; ugyanis István király és utódai a több rendbeli, jelesül: a pécsvárad (1015), a zalai (1019), a vespérmézőgyi apácázárda (1025), a tihanyi (1055), a szent benedekrendi (1055), stb. apátságok alapító leveléiben megadták a jogot, hogy azok jobbagaik méhészetétől tizedet, azaz: a méz és viasznak tizedrészét — beszédhessék. Természetes, hogy ezen intézkedés a méhészet felvirágzására hatalmas eszköz volt, mert a jobbagyok, mint egy kényszerítve voltak minél több méhet tenyészíteni. Egyes városokat pedig, például Szeben (1373) oly kiváltságokkal ruhazott fel a király, mely nekik a méhtermelvényekkel való korlátlan kereskedést biztosít. Ezek Németországba és a velencei piacra is szállítottak mézet és viaszt.

Ily eszközök alkalmazásával az akkor valószínűleg gazdagabb méhlegelő mellett nem esoda, ha Magyarországnak teljes virulásban levő méhészete volt. Őkozte még ezt a méznek a jelenleginél állandóan sokkal magasabb ára is, péld. a 16-ik században egy pint méz — brassói jegyzés szerint — 18 dénárért, ugyan akkor egy pint zsir ára 8 dénár volt, tehát a méz több mint kétszer annyit áron kélt, míg jelenben a zsir az értékesebb (a szentesi piacon 1897 december hóban egy liter méz 60 kr, egy liter zsir 90 kr. volt). A viasz szintén jóval magasabb áron kélt mint most, mert nemcsak hogy hatvan éven keresztül minden templomban, sőt magánházaknál is viaszgyertyát égettek, hanem háborúban az ellenség ellen sikerrel alkalmazott különféle égő kanócek gyártására is sok viaszt használtak fel. És ez mind hazai termék volt; századokon keresztül nem hozták az országba sem viaszt, sem mézet; ellenben külföldre exportáltak nagymennyiségben.

(Folyt. köv.)

Budapesti Gabonatórszede. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) Az időjárás enyhe, a vetések nélkülözök a hótakarót. A külföldön

szinte enyhe az idő. A külföldi piacok üzletmenete szük keretben mozog, az irányzat csendes és az árak csökkentek. A m i p i a c u n k forgalma is csekély. B ú z á b a n a kínálat gyenge, az árak 15 krt vesztettek. Ár 12—13 frt. között változik. Rozsérték 850—870 frtot fizettek. Á r p a (takarmány és hantolási célokra) jó keresletnek örvendett 620—650 frt. érhető el. Z a b változatlan; szin és tisztaság szerint 620—660 frt. T e n g e r i é r t 450—470 frtot fizettek.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC.

Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

20/v. 1898. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószék 1897. évi 4441 számú végzése következtében dr. Schlessinger Károly ügyvéd által képviselt *Zukerman Károly* szentesi lakos javára a *Szentesi hengermalom részvény társaság* ellen 1800 frt s jár. erejéig 1897. évi május hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül foglalt 335 frtra becsült Vertheim-szekerény, decimál mész és másféle tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírószék 14254 1897 számú végzése folytán 1800 frt tökétkövetéssel, ennek 1895. évi nov. hó 1 napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 100 frt 24 krtban bírólag már megállapított költségek erejéig Szentesen, a hengermalomnál leendő eszközölésre 1898. évi január hó 21. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárson alul is el fognak adni.

Kelt Szentesen, 1897. évi január 7 napján.

VEGH SÁNDOR,

kir. bírósági végrehajtó.

16-4

III.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknek és bántalmaknak használható állandó sikerrel: esipő fájás, idegfájdalom, helybeli eszű, hátszaggatás, hágyönéség, hágyerinc bántalmak, hörghurut, asthma, megrámdulások, idegbántalmak, az ízületek bénasága stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartós.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bértartva 75 kr. Főraktar: Gyógyszertár a Nádorhoz Budapest, VI. Váci körút 17.

Kapható Szentesen: Gömbös László, id. Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszerész uraknál.

246/E. 1898. sz.

Pályázati hirdetés.

A Szentes város külterületén rendszeresített 5 szülésznői állás üresedésben van, úgymint: a derekegyháza-öldali, ecseri, tőkei, kajáni és nagykirályi, melyekre pályázatot hirdetnek.

Fizetés 50 frt évenként. Pályázati feltételek: szülésznői oklevél és fedhetetlen erkölcs; továbbá a szülésznő a tanyai iskolák közelében kötelesek lakni. Pályázati határidő folyó évi március 1-ő napjáig terjed.

Az 50 kros bélyeggel ellátandó és a kívánt kellekeket igazoló mellékletekkel felszerelt kérvények a polgármesterhez adandók be.

Szentes, 1898. január hó 17-én

Dr. LAKOS IMRE
polgármester.

3-1

Gajda Mihályné

III. t. 624. számú háza Szt.-György naptól kezdve haszonbérbe kiadó. — **Üzletnek** nagyon alkalmas. 3 1

126

alisp. sz.

Csongrádvármegye alispánjától.

1898.

Árlejtési hirdetés.

Csongrádvármegye törvényhatósága mintegy 40 kilométer törvényhatósági útnak múttá leendő kiépítését elhatározván, ezúttal a szentes-hm. vársárhelyi törvényhatósági út 0.293—2.365 kilométer közti s részben Szentes város belterületén átvonuló átkelelési szakasz kerül építés alá és pedig olyképen, hogy az átkelelési szakasz félkocakból vagy egyéb a gyakorlatban bevált burkoló anyagból, a külső szakasz pedig kőalapra kavicsból lesz kiépítendő.

Az engedélyezett építési költség 49.766 frt 24 krt tesz ki.

Ezen munkálatoknak és pedig úgy a megkívántató anyagok előállítására és szállítására, valamint az építés végrehajtásának biztosítása céljából 1898. évi február 7. napján d. e. fél 11 órakor Szentesen, alólírt alispán hivatalában — írásbeli zárt-ajánlatok elfogadása mellett — versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennélfogva a pályázaton résztvenni kívánó vállalkozók, hogy az engedélyezett teljes költségösszeg után számítandó 5 százalékos bánatpénzzel ellátandó ajánlataikat, az útépitésre felajánlandó anyagoknak szabályosan kidolgozott és saját pecsétjükkel ellátandó mintáival felszerelve, a fentjelzett nap d. e. 10 órájáig hozzám benyújtsák.

Az ajánlatokban számmal és betűvel világosan kiteendő azon százalék, a melynek elengedése vagy felülfizetése mellett a pályázó az útépitési anyagokat és munkákat magára vállalni hajlandó, nemkülönben azon körülmény is, hogy az illető a vállalat alapjául szolgáló összes feltételeket és részletes határozatokat ismeri s elfogadja.

A pályázati feltételek szerint az építési anyagok előállítására és szállítására, valamint a munkálatok végrehajtására külön-külön is kiadható, az együttesen vállalkozó azonban előnnyel bír.

Az ezen építésre vonatkozó teljes műszaki műveletek, a feltételek és a részletes határozatok csupán alulírott nál, — ellenben az árjegyzék, a költségvetések, a feltételek és a részletes határozatok Szegeden a várm. államépítészeti hivatalnál is megtekinthetők.

Szentesen, 1898. évi január hó 7.

Dr. CSATÓ ZSIGMOND,

alispán.

3-3